

ERASMUS+ PROGRAM

2024.03.08-2024.03.29

PÉTER HANNA LEA

META – Don Bosco Technikum és
Szakgimnázium

Erasmus

Nagyon izgatott voltam az úttal kapcsolatban. Alig vártam, hogy kint legyünk és megtapasztaljam milyen a kinti élet egy kis időre. A repülőút kicsit fárasztó volt, de legalább volt idő megismerkedni a csapat másik felével. Mivel én egy osztálytársammal mentem a másik négy lány kisgyermekgondozónak készül. Sok mindent tudtunk meg egymás szakmájáról izgalmas volt hallgatni.

Mikor leszállt a gépünk iszonyatosan esett, de ez sem szegte kedvünket. Kis várakozás után jött is értünk egy úr a Mobility Friends-től, aki hozta nekünk a magyar zászlót egy fotó erejéig. Megmutatták a campust, ami a fő létesítményük, általában a dolgozók ott vannak. Jól nézett ki igazi amerikai tábori filling, medence is volt kár, hogy annyira még nem volt jó idő, hogy be tudjunk menni. A hely nem volt közel semmihez sétálva, így számunkra a Brágai szállás sokkal jobb volt. Minden fontosat elmondtak és körbe vezettek minket. Majd mentünk is a szállásra ami Brágában volt egy fél órányira. Örültem, hogy mi oda kerültünk, mert így tudtuk igazán felvenni a portugál ritmust és éltérzést. Ugyanis a központba volt a szállásunk, ami nekem nagyon tetszett, mert sétálva be lehetett simán járni a nagyrészét a városnak és teljesen jól lehetett közlekedni is. Az meg a másik hogy nagyon jó hangulata volt, még néha előttem van a szobánk és a szép kilátás a teraszról, ami a napos órákban még csodásabb volt. Órákat tudtam ott tölteni, nézelődni a nap melegében és finomakat enni. A konyha ahol jókat beszélgettünk és nevetgélünk együtt. A ház négy szintes volt. Külön fürdők és w is volt. Nagyon felszerelt volt a közös konyha is. Sose voltam kollégista, így nagyon érdekes volt ennyi lánnyal lakni, de szerintem izgalmas volt. Az elejétől a végéig egy jó kis kiruccanásnak éltem meg, de ez a jó körülmények nélkül nem működött volna. Szerencsénk volt mivel mi egy hétvégével előbb ott voltunk így volt időnk a terep felfedezésére. Csapatostul mentünk meg kóstoltuk a helyi ízeket pl. Pastel de Bacalhau-t ettünk-ami egy ropogós fánk apróra vágott sózott tőkehalból, burgonyából, tojásból és petrezselyemből készülnek, majd mindezt összekeverik és aranybarnára sütik; Pasteéis de nata-egy leveles tésztából álló kosárka, ami vanília pudingos krémmel van töltve. Majd következő nap jártunk a Braga Cathedral-nál ami gyönyörűszép volt, gótikus építésű és az volt benne a legjobb, hogy a teraszról a legfelső tornyát látni lehetett eszméletlen szép volt. Múzeumban is jártunk, ami nagyon izgalmas volt, sok régi fennmaradt tárgyakat, ékszereket, öltözeteket láttunk. Egy kilátóhoz is felmentünk ahonnan egész Brágát

látni lehetett. Sokat sétáltunk a végére mindenki kipurcant. Már csak a boltba mentünk le ahol is mindenki vérszemet kapva kereste a különleges, itthon nem kapható dolgokat. Már akkor tudta mindenki mit visz majd haza a szuvenír keresésbe is bele kezdtünk természetesen. Majd a következő nap felkerekedtünk mindannyian és délelőtt neki is indultunk a Bom Jesusst megnézni. Érdekesen indult az utunk, mivel amelyik buszt kinéztük az nem jött egyik buszmegállóba, sem ami közel volt hozzánk, így gyalog indultunk neki az 1 órás útnak, aminek őszintén még örültem is mivel gyönyörű szép időnk volt és olyan jól esett a mozgás is egy másik környezetben szerintem még motiváltabb az ember. A csapat szenvedve, de annál kitartóbban feljutott, de azért haza felére előre megnéztük mikor megy vissza felé a busz. Amikor oda értünk még egy botanikus kerten belül volt a Bom Jesus feljárata. A fotózkodás kihagyhatatlan volt, ahogyan a hely is! Eszméletlen volt. Felmentünk a lépcsőkön és amerre szem ellát csak nézni való volt. Mindent felfedeztünk a barlangtól kezdve, a tündéerkertig (amit mi nevezünk el így), maga az előkert is bámulatos volt a templom előtt, a templomról pedig ne is beszéljünk. A kilátás bámulatos volt, nem hittem a szememnek. Majd miután végeztünk vissza mentünk le a buszmegállóhoz és haza buszoztunk. Nagyon elfáradt a csapat, de minden percet megért.

Gyakorlat

A hétfői napon még nem kezdtük el a gyakorlatot csak körbe vezettek minket. Mi óvodába kerültünk az osztálytársammal, a másik négy lány szétosztva párokba bölcsődébe kerültek. Először a mi helyünket néztük, meg ami a szállásunktól egy bő fél órára volt sétálva, így minden nap kényelmesen eltudtunk sétálni. Kacifántos volt az épület, de tetszett a hangulata. Nagyon kedvesen fogadott minket mindenki, megmaradt bennem, hogy akihez én kerültem később óvónéni ő nagyon színpátikus volt már első látásra nagy szerencse volt, hogy végül hozzá kerültem. A mozgás órát tartó tanár mondott nekünk el mindent angolul, mert ő jól beszélt. Elmondta mik az elvárások és mik a szabályok. Majd menünk a közeli bölcsődébe, ahol a másik két lány dolgozott. Oda nem lehetett be menni nekünk, egy lakóház alatt volt található egy kicsi kis műfüves előkertel. Azután vissza mentünk a szállástól kb. 2 percre található bölcsihez ahol ugyanis a másik párosnak a gyakorlati helyére mentünk el. Majd vissza sétáltunk a szálláshoz. A munkarendünk a következő volt: 9.00-kor kezdtünk volt egy 1,5 órás ebédszünetünk, ami

nagyon jó volt mivel a szociális központban tudtunk enni 3,5 euróért minden nap. Majd délután 17.00-ig voltunk. A következő napra már nagyon készültünk és izgatottan vártuk. Reggel kelés mindig együtt reggeliztünk aztán megindult a csapat szerte ágazva. Amikor be értünk még nem találtam a helyem. Próbáltam megfigyelni inkább először mind a nap lefolyását, a gyerekeket, az elvárásokat tőlük. Olyan érdekes, hogy az ember egy nap alatt annyi következtetést le tud vonni. Az első nap már egy húron pendültünk az óvónénivel, a gyerekek is nyitottak és befogadóak voltak. Az óvónéni elnézést kért, hogy ő nem beszél olyan jól angolul, de nagyon igyekszik majd. Nehezített volt a körülmény sokszor, mivel hiába lett a gyerekeknek elmondva, hogy nem értem a portugál nyelvet sokszor úgy beszéltek hozzám, de aranyosak voltak egy idő után rájöttek, hogyha még mellé mutatják is azt, amit szeretnének, kérni vagy megmutatni akkor úgy megfogom érteni és tudok segíteni jobb esetben, de azért ez sem mindig működött. A gyerekek 4-5 évesek voltak nagycsoportosok. A másik társam ő a középsősökkel volt és még voltak a kicsik. A nap úgy nézett ki náluk, hogy reggelizéssel kezdtek, majd jöttek le én addigra nyitottam az ablakokat húztam fel a redőnyt a csoportszobába. Majd mosdózás, kézmosás. Aztán a csoportszobába körben ülve törökülés és foglalkozás. Reggeli dallal köszöntek mindig egymásnak (Bondia, bondia...). Azután megszámolta mindig más, hogy hányan vannak épp aznap és kik hiányoznak. Átbeszélték milyen az időjárás. Ki a napos, segítő. Erre volt egy táblázatuk, amire mind ez fel volt írva ki mit csinál. Udvari játék következett vagy kézműveskedés estleg benti játék. Egyenruhát kellett viselniük kék és zöld színben, ami a fiúknak nadrág és a lányoknak szintén meg még tenisz szoknyájuk volt pluszban. Rövid ujjú fölső, hosszujjú, pulóver és baseball sapka. Ez az udvari játéknál mindig rajtuk kellett, hogy legyen. A kinti rész egy homokos játszótérből állt és elkerítve volt nekik egy sütögető helység és medencék, amiben nyáron fürödhetnek. Majd játék végén ládákból tartották a csoportok kulacsait így azt vittem ki és be. Azután mosdózás és indultunk is fel ebédelni. Be kellett öltözni hajháló, műanyag kötény és gumikesztyű én az elején nagyon meglepődtem nem számítottam rá, mivel ez nálunk nem szokás. Itt az óvónők és a dadusok egyaránt szedik az ételt és nekünk a tányért kellett be szedni és a konyhára vinni vagy ki vinni az ételt. Vagy akár rájuk szólni, ha nem ettek. Nagyon más náluk a fegyelmezés ők az ebéd alatt nagyon hangosak és nem kell csendben enniük. Az elején majd szét szakadt a fülem, de aztán egy két nap alatt hozzá szoktam. Az ebéd általában zöldségleves csak mindig más zöldségekkel. Másodiknak sokszor volt hal, krumplis ételek, csirke hús és saláta, stb.... Majd mikor már a vége fele jártak az asszisztensek, dadusok át vették őket és elmehettünk ebédelni az óvónőkkel egyidőben. A másik két kisgyermekgondozóssal mindig ilyenkor össze futottunk és megbeszéltük az élményeket. Amikor pedig végeztünk vissza mentünk az altatásra. Volt egy autista kisfiú, aki nagyon

nehezen aludt el nála volt egy technika, hogyha nagyon határozottan ringattad el aludt. Mindig ilyenkor át vettük őt az óvónőktől. Vagy esetleg az altatás mellett néha előre dolgoztunk vagy utómunkát végeztünk egy-egy projektben. Valamikor apák napjára lyukasztottunk, kötöztünk. Valamikor bábokat csináltunk árnyjátékos előadáshoz. Mikor miben volt ránk szükség. Háromkor keltették őket akkor elkezdtek felöltözni az ágyukat megcsinálni majd mentünk le az óvónénivel mosdóztatni majd a csoportszobába. Ilyenkor az adott gyerek, aki következett felolvasott a többieknek egy mesét és közben körbe mutogatta az oldalakat. Irtó aranyosak voltak. Én eközben gyorsan a lányoknak megcsináltam a hajukat. Imádták, amikor befontam a hajukat. Majd mosdózás, kézmosás következett és az uzsonnáztatás. Általában kekszet kaptak, valamilyen joghurttal és volt egy szabály, hogy amíg a kekszet nem ették meg addig a joghurtot nem bonthatják föl, ezzel egész jól lehetett őket motiválni az evésben. Mikor végeztek lekísértük őket, kézmosás következett majd vagy kinti játék vette kezdetét vagy csoport szobai, amíg nem jöttek a gyerekekért. Mi ekkortájt mehettünk el mindig, amíg haza nem értünk az a fél óra pont arra volt jó, hogy fellelegezzünk, és ki tisztuljon a fejünk a zsidongástól, de ettől függetlenül mindig alig vártam a következő napot.

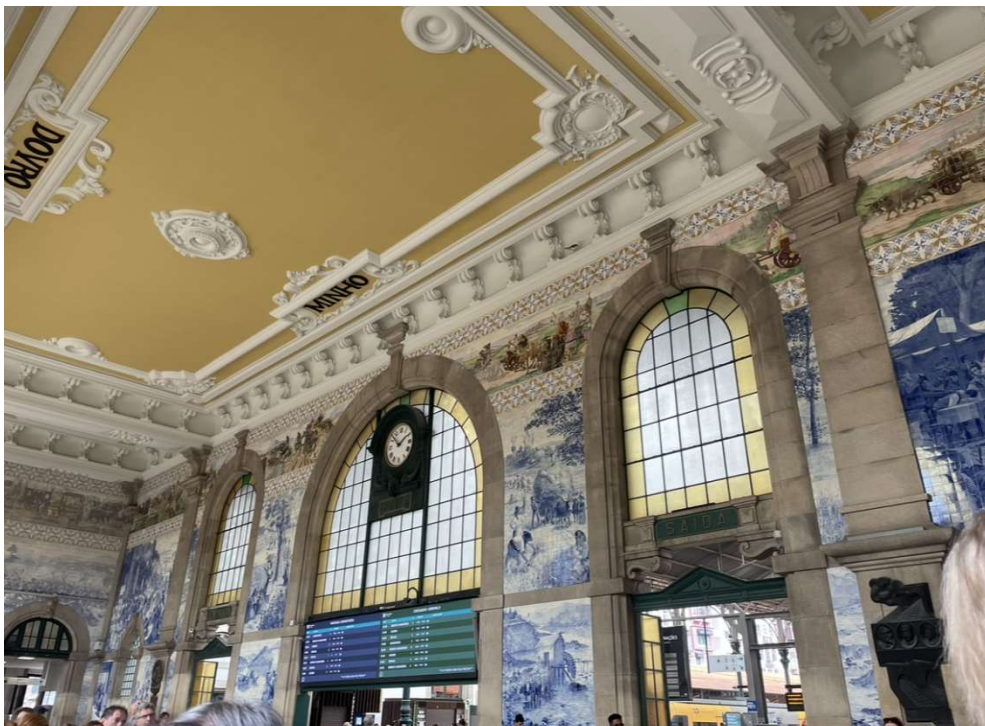
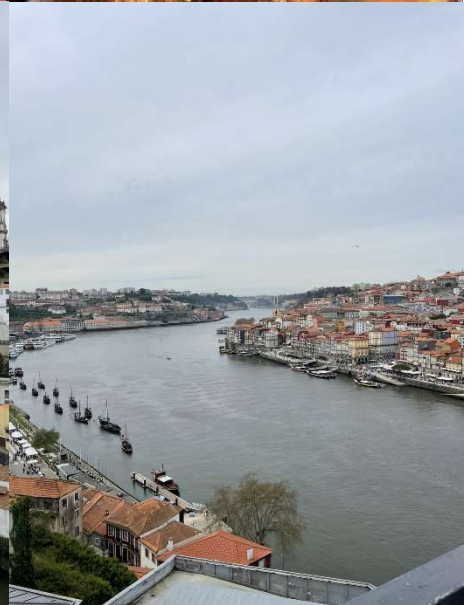
Mindennap mikor be mentünk egy újabb megoldandó dologba ütköztünk és természetesen mindig másba, ezért mindennap nagyon izgalmas volt. Először a mosdós eset, hogy, hogy vezényeljem a csapatot és sürgettessem meg őket, ha nem beszélünk egy nyelvet, de megoldottam egy két szót megtanultam és egy idő után megtanulták mit miért mutatok vagy mondok. Akkor nem egyszer volt olyan, hogy szóltak hozzám, de mivel nem értem a nyelvüket nem tudtam segíteni, így egy idő után át alakult gesztusokká a kérdésük el mutogatták nekem vagy volt mikor egy két szót már megjegyeztem vagy fel lehetett ismerni és úgy már tudtam nekik segíteni. Érdekes volt, mivel itt azt éreztem teljesen a gyógypedagógiával tudom párhuzamba hozni ezt a helyzetet, mivel egy hallássérültnek az élethelyzete nagyon hasonló nem érti, nem hallja nem tudja, le olvasni a másik szájáról mit mond, ezért feszült lesz, ingerült. Volt olyan pillanat azért, amikor azt kívántam bárcsak egy nyelvet beszélénk, mennyivel könnyebb lenne. Meg más nyelven máshogy tudod ki fejezni magad nem úgy, mint az anyanyelveden. Összeségében viszont pont ezért volt izgalmas és érdekes, ezekből a helyzetekből sokat lehetett tanulni. Volt olyan is mikor magyar napot tartottunk, mivel az óvónők kíváncsiak voltak a kultúránkra és a gyerekeknek is szeretnék volna, hogy megmutassuk. Így ki találtuk az osztálytársammal, hogy kézműveskedni fogunk velük. A magyar zászlót színeztük meg zsírkrétával majd ők feketével lefestik, és ha megszáradt karcolhatnak bele virágokat. Ezt a technikát, mint később ki derült az óvónénik nem is ismerték, így legalább nekik is tudtunk újat mutatni. Majd csináltunk nekik egy kis táncjátékot és énekeltem nekik. Direkt dallamos népdalokat raktam össze, hogyha a szöveget nem is értik legalább a zene tartsa fenn a figyelmüket. Az eleje nagyon jó volt, viszont utána be tört konkrétan egy volt óvoda pedagógus a foglalkozásra és felrúgott mindent. Elég szakmaiatlanságnak tartom, hogy ha látja, hogy a gyerekeknek épp foglalkozás van akkor meg várom, míg végeznek és nem rugóm fel azt. Ugyanis a gyerekek felpörögtek miatta ölelgették az óvónőt és alig lehetett vissza irányítani a figyelmüket a táncra, de nem illetődtem meg próbáltam kezelni a helyzetet szépen vissza hívtam őket lassan újra össze álltak a csoportok és folytattuk. A végén széles mosolyok és nagy kacagások voltak, igaz vért izzadva de megérte megtartani a táncot. Majd le ültek és meg festették a zászlót, amíg vártuk, hogy száradjon addig énekeltem nekik, ami furának tűnhetett nekik, de aranyosan végig ülték. Majd szavakat, amikre kíváncsiak voltak azokat elmondtuk nekik, hogy van magyarul (pl.fagyi, puszi, ölelés). Összeségében szerintem jól sikerült a nap. Nagyon gyorsan elmentek a gyakorlati napok hirtelen csak arra eszméltünk fel az osztálytársammal, hogy az utolsó napot töltjük. Egyrésztől szomorúak voltunk, mert tudtuk, hogy hiányozni fog az óvoda és Portugália. Másrésztől azért

jó volt, hogy lassan megyünk haza. Az ebédlőben el köszöntem a gyerekektől, akik rohantak oda és szorosán át öleltek, olyan jól esett, hogy ilyen kis idő alatt így be fogadtak és megszerettek, ahogyan én is őket, örökre a szívembe tartom őket. Az utolsó napra készültem az óvónénimnek egy-két magyar édességgel is, aminek nagyon örült. Csináltunk egy képet emlékek és azóta is tartjuk a kapcsolatot. Összeségében nagyon sokat adott nekem ez az időszak velük, hálás vagyok azért, hogy kint lehettem és megtapasztalhattam mind ezt.

Utazás Portóba:

A mai napunk Portóba vezetett, ahova csoportosan mentünk busszal a campustól indulva. Így a mi szállásunkhoz jött értünk a mikrobusz és fel vitt minket a campus-ig. Mindenféle nemzetiségű csapattal találkoztunk. Jöttek szlovákok, spanyolok, olaszok, svédok. A kikötőbe tett minket le a busz ahol gyönyörű látvány fogadott minket. Az első állomás a hajókázás volt, ami a híres portói híd alatt ment át. Jó időnk volt nagyon szerencsére. Majd a hajózás után be tértünk a Cruzba megkóstolni két borukat. Nagyon finom borok voltak. Egy mélyebb és egy lágyabb frissítőbb. Megnéztük a konzerves szardíniák boltját ahol ámulattal néztük mennyi konzervet ki raktak. Még egy sajt boltba is be tekintettünk azután pedig megebédeltünk. Jókat nevtünk, beszélgettünk szerencsére össze tudtunk ülni mi hatan lányok. Majd felmentünk a hídhöz, ami kemény menet volt szuvenírral a kezünkbe hátizsákkal a melegbe kemény volt, de megérte, mert a kilátás kárpótolt minket. A hídon a villamos is járt, így amikor jött le kellett húzódni a szélére még sose láttam ilyen megoldást érdekes volt. Az elmaradhatatlan képeket is megcsináltuk aztán pedig végig mentünk a fő utcán, a bazár részén, majd elmondták merre érdemes menni, mit ajánlanak és kaptunk egy másfél órát nézelődni. Mi a nyugisabb városnézést választottuk mivel jóval messzebb voltak híres épületek és csak sietve tudtunk volna körülnézni, így fogtuk és megnézegettük a kis utcákat majd kerestünk egy fagyizót és beültünk. Sokat beszélgettünk nem is maradt olyan sok időnk, így a találkozó pont felé vettük az irányt, ahol ki volt téve a Porto felirat aminél fotózkodtunk majd leültünk a fák alatt, amíg vártunk a többiekre nagyon jó hangulata volt. Csináltunk egy csoportképet is majd felszálltunk a buszra és haza jöttünk. A campusról minket még várt egy fél órás út, így nagyon elfáradtunk, de minden percét megérte, mert fantasztikus volt.

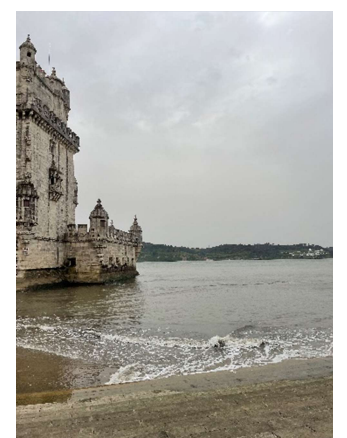
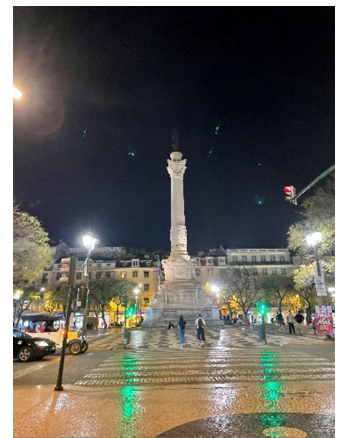

Hétfégi utazásunk Lisszabonban:

Először is a lányokkal előre megbeszéltük mit szeretnénk majd megnézni, mi hárman mentünk. A két napba próbáltuk belesűríteni a látnivalókat, de azért törekedtünk arra is, hogy élvezhető legyen. Flix busszal mentünk Brágából-Lisszabonba. Délelőtt indultunk 7.25-kor és 12.00-re értünk oda. Egész elviselhető volt az út gyorsan el telt. Mikor oda értünk ki akartuk váltani a Lisszabon card-ot de sajnos csak sima bérletet tudtunk ott venni, így fogtuk és elmentünk a belvárosba felmarkolni a kártyát. Miután sikerült kiváltani még végig mentünk a bazáros részen, ami imádtam. Szólt a zene, finom illatok voltak és kedves mosolyok. Aztán el is indultunk a Szent Jeromos kolostorba ahol nagy szerencsénk volt, mivel a szombati napon sokkal kevesebben voltak, mint vasárnap, mert akkor órákat állhattunk volna sorba. Így összesen egy 25-30 perc alatt bejutottunk. A hely kívül belül gyönyörűen festett. Nagyon sok fotót csináltunk. Nagyon részletesen volt kidolgozva tényleg mesés volt. Miután kijöttünk elsétáltunk az Eduardo parkba, ami igazi gyöngyszem volt, nagyon rendezett tiszta és növényekkel volt teli. Majd gyorsan vissza sétáltunk a buszból látott helyre ugyanis kígyózó sor volt az egyik boltnál, mint ki derült a Pasteéis de nata-át akarta mindenki megkóstolni, mi jót mosolyogtunk, mert mi már vagy ötször ettünk, így inkább folytattuk az utunkat. Elmentünk az Lxfactory-ba ahol a portugál képzőművészek munkáit lehetett megtekinteni és meg venni. Egyszerűen szuper ötletnek tartom. Ez egy zártabb helyen volt, de nagy területen és nagyon különleges hangulata volt a helynek ez volt az egyik kedvencem. Persze mindenki be vásárolt a lányok még ettek is. E- fölött halad el az április 25-ei híd, ami így még nagyobb látványt nyújtott, hogy fölöttünk haladt végig. Aztán elfoglaltuk a szállásunkat oda metróval közlekedtünk, nagyrészt végig metróztunk, ami egészen könnyen ment még így is, hogy nem voltunk jártasok ezen a részen. Le pakoltunk és sikerült egy nagyon jó szállást foglalni, így feldobódva mentünk el vacsizni. Egy közeli olasz éttermet választottunk, mivel korgott már a gyomrunk és az volt a legszimibb. Amint be mentünk megláttam a nagy kerek parmezán sajtot, így rögtön meg volt én mit választok le is videóztam nagyon látványos volt, ahogyan abba készítették el a tésztát az íze isteni volt azóta is vissza sírom. Majd este felé be mentünk a városba meg nézni Lisszabonnak ezt az arcát és csak azt tudom mondani, hogy érdemes volt. A hangulat csodás volt fények zene itt is esti be ülős helyek és éttermek van zsongás, de nem fullasztóan. Mi egy ilyen kis vásárba is be tévedtünk ahol az ottani ízeket lehet meg kóstolni, sósat, édeset. Mi egy sangriát ittunk, ami ottani koktél. Még sétálgattunk le fel meredek és szűk kis utcákon. Persze a szuveníreket is megnéztük. Jó volt csak lenni, kimozdulni, nézelődni, feltöltődni. A következő nap időben elindultunk, hogy oda érjünk a Santa Justa felvonóhoz, mivel azt írták, hogy örült sorok szoktak lenni ott. Itt is jó időt futottunk szerencsére kb. 15 perc

után fel is jutottunk a lifttel. Azt kell tudni az épületről, hogy Gustave Eiffel mérnök tervezte, aki az Eiffel tornyot is! A kilátás fantasztikus volt csináltunk sok képet és még magyarokkal is össze futottunk. Volt fent egy bár rész is, amit este sokan látogatnak. Tovább is indultunk a Belém-toronyhoz, amit kíváncsian vártunk. Busszal mentünk egy darabig majd sétáltunk, ami jól is jött ki mivel a Rózsadombhoz hasonló környéken jártunk és eszméletlen épületeket láttunk. Amikor oda értünk egy nagy park ölelte körbe a tornyot, ami nagyon szép volt. Nem mentünk be, de közel mentünk és az óceánba azért bele tettük a kezünk meg láttunk medúzákat is. Jó sokat fotóztunk gyönyörű volt. Az utolsó állomásunk a Cserép múzeum volt, ahol jó sok látni való volt. Egészen az ókorból fennmaradt cserepektől kezdve a több cserépből kirakott egész falas képekig. Nagyon érdekes volt kár lett volna ki hagyni. Majd az állomás felé vettük az irányt ahol még el mentünk enni egyet gyorsan és rohantunk is a buszhoz. A négy órás út után még egy kis séta volt haza, mindenki kidőlt.

Az utolsó előtti napot egy piacozással zártuk, amin zuhogott az eső, így nem voltak annyian, kint de egy-ketten még szereztek be itt szuvenírt, de inkább ruhák voltak meg péksüti, gyümölcsök, zöldségek. Majd amíg vártuk a mikrobuszt be ültünk egy forró csokira át beszéltek az itt töltött időt és konstatáltuk, hogy milyen gyorsan el is telt. Este együtt vacsoráztunk és be pakoltunk.

Reggel pedig az egyik kisgyermekgondozós lánnyal még utoljára ki mentünk a teraszra. Nekem az volt az egyik kedvenc helyem a szálláson órákat el tudtam ott tölteni. Aztán még utoljára be néztem a szobába felkaptuk a cuccunkat és elindultunk. A repülőtéren gördülékenyen ment minden kivéve a repülőre való felszállásnál nem ott csúsztuk, de összességében rendbe volt. Az izgatottságtól már alig bírtam magammal, így elég szenvedős volt az út, de csak meg érkeztünk. Hálás vagyok nagyon ezért a lehetőségért sokat adott számomra.